

(המשך מעמוד 21)

תיות שמנות, התפוצצה הפרשה ברעש גדול. היה זה בעיקר בזכותו של ח"כ אהוד אולמרט, שקפץ על העגלה ברגע האחרון, ניצל את חסינותו הפרלמנטרית כדי להפכה לסנסציה באמצעות הטלוויזיה, וליצור את הרושם המוטע עה כאילו הוא החושף הראשי של הפשע המאורגן בשראל.

אל אלה הצטרפו גם שילטונות מסיבה הכנסה, שתרמו את חלקם במיתקפה הכללית, באמצעות הגשת תביעה מישפטית על אייתשלוש ניכויי מס בזמן, נגד הדמות שהפכה, בצדק או שלא בצדק, למטרה המרכזית של התוקפים מכל העברים: הקבלן והמלוואני בצלאל מורחני. תוך כדי כך שורבבה לנושא גם דמותו של האלוף (מיל), רחבעם (גנדי) זאבי, ועץ ראשי הממשלה לשעבר לענייני מודיעין, חברו הטוב של מורחני, שהואשם כי העניק חיסוי חברתי לאנשים הקשורים בפשע המאורגן.

בדיחה הראשונה שנזכרה בעיקבות סערת הי

פסע המאורגן שהתחוללה השבוע, סיפרה כי הרבי מלובאביץ' חשוד בקשרים עם הפשע המאורגן. הקשר פשוט מאד: הרבי מלובאביץ' הוא חבר של מנחם בגין, בגין הוא חבר של משה דיין, משה דיין הוא חבר של מנטש מנטש הוא חבר של בצלאל מורחני. אז איזו הוכחה נוספת צריך?

ואומנם, חלוקה הראשון של הפרשה, כפי שהתפוצצה השבוע, היה היבט היתולי. זה היה החלק שבו הופיע וגילם את התפקיד הראשי ח"כ אהוד אולמרט.

אולמרט הציג לפני הציבור תעתיק של הקלטת שיחה שנערכה בינו לבין אלוף (מיל), רחבעם (גנדי) זאבי לבין הקבלן בצלאל מורחני לפני כשנה וחצי. באמצעות קיטעי השיחה המוקלטת שפירסם, ניסה אולמרט לשכנע כי יש בסיס לטענותיו שגנדי ניסה בשעתו לאיים עליו על-מנת למנוע עתוד לחקר בעיסקי הפשע המאורגן.

פרוטוקול אחדו שיחה הוא תומר קריאה מרתק, לעיתים אפילו משעשע, אולם ספק אם יש בו כדי לתמוך בטענותיו של אולמרט. ההיפך הוא הנכון. מיספר אלמנטים המופיעים בתעתיק ההקלטה מציגים את אולמרט באור מגוחך, משמיטים את הקרקע מתחת לטיעונו ולומרותיו ומעמידים בספק חמור את כנותו ואת יושרו האישי.

האלמנט הראשון נוגע לטענותו של אולמרט כי באותה שיחה ניסה גנדי להפעיל עליו אימים. הקטעים הרלוונטיים לכך בשיחה הם הקטעים הבאים:

גנדי: בצלאל (מורחני) הוא בחור שאני מכיר אישית. אייאלו אלפים של אנשים, שלפי שריקה שלו יעשו מה שהוא יגיד. הם יעשו את זה לא מפני שהוא עומד בראש סולם, בראש הירארכיה של מפא"ה, אלא מפני שכל אחד מהם חייב לו... הצבא הזה כולל לא פחות — לבצלאל יש חברים, אני חושב בין האלופים אני מכיר לפחות חמישה אלופים שיעשו בשביל בצלאל כל דבר בעולם, כל דבר בעולם, וכלה בסבל בשוק... עכשיו מה אנחנו רוצים? אנחנו רוצים שאתה תכחיש את מה שהבין הציבור, לא את מה שאתה אמרת, את מה שהבין הציבור, ולפי דעתי בצדק הבין הציבור ככה. אתה צריך להכחיש את זה... אם אתה רוצה להילחם אתה תגיד לנו 'לא' ואתה 'לא' מוכן להיפגש ואתה 'לא' מוכן לתקן' ואנחנו רוצים את זה גם בלוח זמנים מוגדר ומובלג, אז אנחנו נצא להילחם, וכאשר אנחנו נצא להילחם אז אתה תתפלא איזה רעיונות השמיעו החברים, ואני אמרתי לך: אני הייתי בלם. אבל אני מבטל את היות קטליזטור.

אולמרט: מה זה — איזה רעיונות, אם מותר לדעת?

גנדי: הרעיונות — לטפס עליך אישית בכל המי שורים, וכבר יש להם רעיונות ושמות ועבודות כאלה ואחרות — בוודאי יש לך בדיקו את זה טוב יותר ממה שאתה בדיקת את הסיפור הזה.

גנדי: אני חושב שאתה לא הבנת אותנו. כי בלי אימים — לא אימתני לפני הצהריים ואיני מייאס אחרי הצהריים, אבל אני מודיע לך, בנוכחות הטייפ והעוזר שלך, שאם אתה לא תחפש ותציע דרך שבה אתה תנקה את מה שאנחנו רואים ככתם, אנחנו נראה את עצמנו חופשיים לפעול. אני מבטיח לך שאני אתייס למילחמה הזו עם כל הכוח שיש לי, עם כל הדימוין שיש לי, עם כל התחבולות שיש לי, עם כל היכולת שלי לנהל מילחמה כזאת. זה לא כאיום, אלא כהודעה לבר-פלוגתא או לאיש שקיימתי עימו שיחה.

למיקרא הדברים יכולה אולי להיווצר בלב הקורא אסוציאציה של איים. אולם האזנה לשיחה עצמה, לטון בו נאמר הדברים ולאווירה הכללית של השיחה, מעוררים ספק אם אולמרט עצמו התייחס לדברים אלה כאל איים.

אוזניים

מוסיקליות

ריושם המתקבל מהאזנה לשיחה כולה הוא שי דווקא אולמרט הוא המנסה למשוך את גנדי בלשונו ולסחוט ממנו, כמעט בכוח, אימים עליו.

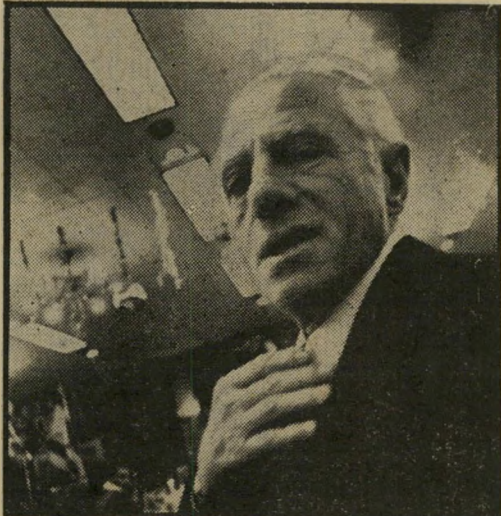
כך, למשל, טוען אולמרט במהלך השיחה: אולמרט: רחבעם, היה, איך אומרים? איזה ביטוי מפורש או טון שמאד לא אהבתי בשיחה איתך. הרשה לי, הצעיר, לומר לך עובדה. אתה ודאי רב זכויות ממני, אתה בוגר ממני, גם רב זכויות וגם בניסיון שאתה אומר לי: תראה, יש לנו מידע, אנחנו נחבל בקאריירה הפוליטית שלך.

גנדי: לא אמרתי כן! אולמרט: חבל, האוזניים שלי — עשר שנים ניי גנתי על פסנתר, יש לי אוזניים מוסיקליות. גנדי: אז במוסיקה אולי אתה מבין, אבל בויכוח

של דרשיה, כאשר מתחממים, אתה פחות מבין. ניסיון לחפש בתעתיק של אולמרט את הקטע שממנו הבין אולמרט כי גנדי ניסה לאיים על הקאריירה הפוליטית שלו יסתיים בכישלון. קטע כזה פשוט אינו מופיע. אולם הוא מופיע בתעתיק המלא של השיחה, שאולמרט בחר משום מה להשמיט מן הפרוטוקול שמסר לפירסום. בקטע זה אומר גנדי: „אחרי הכל אתה איש ציבור, גם אתה יושב בחלון, ויטרינה גדולה, ומבחינת קאריירה פוליטית כוכבך דרך טוב שהוא דרך — ואתה צריך לשקול את זה.”

קשה לייחס לקטע זה את המשמעות של איים שמייחס לו אולמרט. מה עוד שבקטעים נוספים, שגם אותם בחר אולמרט להשמיט מתעתיקו, מופיעים קטעים שבהם נזהרים בנישיחו של אולמרט מליפול במלכודת שהוא מנסה לטמון להם. כמו, למשל, בקטע הבא:

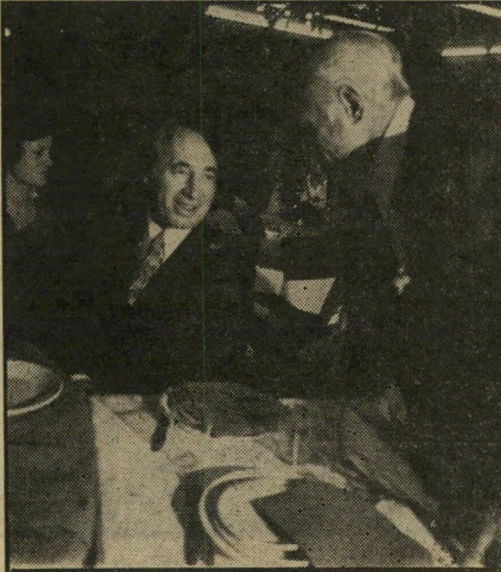
בצלאל מורחני: תראה, אף אחד כאן לרגע אחד לא חושב לבוא נגדך, לא באימים ולא בכוח ולא כמו שאתה אמרת: „מה, אתה מאיים ומה אתה מתכוון?” אולמרט: למרות שיש עלי אימים כל הזמן. גנדי: כן, כן, אבל אתה לא חושב שהם מאיתנו. אולמרט: חס וחלילה!

מנמש חבר טוב —

מנמש עם דיין של אנשים חשובים —

מנמש עם מרם — זוכה בחיטוי רס"דרג

או בקטע בו אומר גנדי: „אתה לא יכול להאשים את החברים שלי ואותי במצב של הרגשה שאתה שמת עלינו אצבע מאשימה, ולוא גם לא התכוונת לזה, ואנחנו נשב ונבלע את זה. אם אנחנו נצטרך לבלוע את זה, לא נבלע את זה. ועל זה אמרתי לך 'אנחנו נצא למיל' חמה, ופה אתה אמרת: „אתה מאיים!” אני רוצה להגיד לך בפעם השתי-עשרה: אני לא מאיים!”

גם אתם קטעים שאולמרט נוטה לייחס להם נימת איים אינם ניתנים לפירוש חד-משמעי. גנדי הוא אדם מרוספס, המשתמש בכל שיחותיו בסגנון צבאי, ישיר ומגוזם, שהפך לסימן ההיכר שלו. פסוקים וביטויים להת-קבל על-ידי אדם, שאינו מכיר, כדברים בוטים ביותר, מתקבלים על-ידי מכריו כהתבטאותו הרגילה. האזנה להקלטה מעידה שגם אולמרט התייחס אליהם כך.

אולם יש עובדה נוספת המעמידה בספק את טענותיו של אולמרט. השיחה כולה הוקלטה בהקלטה גלויה (מלבד ההקלטה הסמויה של אולמרט). איילו רצה בכך, היה אולי מרט יכול לקבל את תעתיק ההקלטה הגלויה. קשה לתאר שאדם יאיים בגלוי או ברמז בשיחה בנושאי מאפייה מתוך ידיעה שהיא מוקלטת. אפילו רצה גנדי לאיים על אולמרט, הוא היה צריך להיות שוטט גמור כדי לעשות זאת מול מיקרופון פתוח, הנוכחות עד שהביא אולי-מרט עימו.

לא מכיר! לא יודע!

א המנט נוסף הבולט בשיחה המוקלטת הוא חוסר הכנות של אולמרט.

אותה שיחה נערכה אחרי שמורחני וגנדי הרגישו עצמם נפגעים מהאשמות אנונימיות שפיור אולמרט לכל עבר, שעל פיהן גיטן היה לתבין שהוא מייחס לשניהם קשרים לפשע המאורגן, הנה, בא אולמרט, באותה שיחה וטוען בהתחסות זועקת לשמיים:

...אני לא חושב שצריך היה להיפגע בצלאל, ואני לא ייחסתי לבצלאל שום דבר, אני לא יודע על בצלאל שום דבר... קראתי מה שהיה אז בכתבות עליו בעיתונים, כשהיה העניין של ניסיון הסחיטה. מעבר לזה אני אינני יודע.

...כל שנאמר בעיתונים לא מעניין אותי... אני, למשל, לא אמרתי את המישפט הזה: 'אני יודע מי מיספר אחד של הפשע המאורגן'. לפיכך אני לא צריך להכחיש כלל... אני יכול להגיד שאני יודע מיהו מיספר אחד אם אני לא אמרתי את זה. לא אמרתי את זה כך.

...אני אמרתי היום לבצלאל... כשאמר לי על גנדי, אני בכלל לא קשורתי, בכלל לא חשבתי, בכלל לא ידעתי, פה זורקים לי גנדי, אני לא מכיר אותו. אני לא יודע, אני לא מכיר אותו. אני יודע כל מה שקשור לצד הציבורי הצבאי שלך... זה מה שאני יודע עליך. אני לא יודע על היחסים החברתיים שלך, האמן לי, אני לא יודע לא עליך ולא עליו.

אני מוכן להודיע בציבור שבמידה, לאחר ששוחחתי אתך והתרשמתי משיחה אתך, ראית את עצמך נפגע ומשוויך לעולם כזה וכזה, הרי אני מודיע קבל עם ועולם שלא נתכוונתי אליך...

מה שאני מוכן לומר בכנות, שאם אייפעם אני אחשוב שיש לי אינפורמציה, למרות שאני אומר לך אני לא עוסק בזה — אך כדי להרגיע את החששות הבלתי-מוצדקים שלכם, אני מוכן לומר את זה, למרות שאני בהחלט לא חייב, אני לא מרגיש חייב, ואין פה שום נתאים ומיגבלות זמן והסדרים פה לא ישכנעו אותי, רק רצון טוב: במידה שתהיה אינפורמציה שאני אחשוב שיכולה לגרום עוול לשם הטוב שלכם, ואני ארצה להשתמש בה פומבית, אני אראה את נכוונתי להתריע בשמכם על העניין ולהביא לידיעתכם על-מנת שתוכלו להגיב, להגיד כל מה שיש לכם לומר בסדר אנקוט צעד.

מעבר לעובדה שאולמרט הפר התחייבות זו, הוא שם עצמו בדברים אלה ללעג ולקלס. כל מי שהאזין או קרא את האשמותי האנונימיות לפני כשנתיים יכול היה להגיע מייד למסקנה כי הוא מתכוון בדבריו למנטש, למורחני ולגנדי. אבל הוא התחמק, בטענה: לא אליכם התכוונתי, אינני מכיר אתכם בכלל, לא ישמעתי עליכם. ברור כשמש שהוא אמר זאת משום שידע כי אין לו כל הוכחה ממשית.

למה לא

נגד דיין?

א ולמרט לא הגיש במשך שנה וחצי כל תלונה נגד אלה שכביכול איימו עליו ומנעו ממנו להמשיך בחקירה של נושא הפשע המאורגן. ספק אם הוא עצמו ראה בדברים איום פסי עליו.

אולם גם השבוע, כשהחליט לפרסם את הפרשה, בניסיון לתפוס טרמפ על הגילויים של הארץ, הוא לא השמיע אף טענה מוכחת אחת שיכולה לשמש בסיס כלשהו לחקירה כדבר קשרים עם הפשע המאורגן. אחת זאת הוא בחר בשיטה של פירסומת, כינס מסיבת-עיתונאים מיוחדת כדי לספר על „שיטות פעולתו של גנדי”. אפילו אם לצאת מתוך ההנחה שכל הסיפורים שסיפר במסיבה זו היו נכונים, קשה לתבין איזה קשר יש להם לנושא הפשע המאורגן. מה עוד שחלק מהסיפורים לא עמדו במבחן הבדיקה. כמו הסיפור על בעל הוצאת-הספרים כנען, אליעזר פנישר, שלטענת אולמרט נכנס עימו גנדי בשותפות. זהו ההוצאה שבה הופיעו הספרים על עברה של ארץ-ישראל, בעריכתו של גנדי, שהוא חובב מושבע של תולדות ארץ-ישראל.

טען אולמרט: „אימנם גנדי נחשב למזחזה בשטח זה, אולם קיבלתי פרטים מדכאים על הדרכים שבהן השיג שותפות זו בחברת הספרים. בין היתר — על ידי לחצים ואימים.” פישר עצמו, כיומנתו, טילפן באותו לילה לכל מערכות העיתונים וטען: „אף פעם לא היה לי שותף בעסק. גנדי מעולם לא עבד אצלי, בשכר ובלי שכר.